

Biblioteca Academiei Române în Societatea Cunoașterii – bibliotecă-tezaur, bibliotecă de cercetare –

Academician Florin Gheorghe Filip
Director general al Bibliotecii Academiei Române
Președintele Secției de știință și tehnologia informație a Academiei Române

1. Introducere

În ediția a II-a revăzută și adăugită a *Istoriei Academiei Române*, academicianul Dan Berindei (2016, p. 464) arată:

...Biblioteca Academiei Române a reprezentat încă de la începuturile înaltului for o instituție [...] cu rosturi naționale, depășind cadrul strict al unei biblioteci academice.

În anul 2016, Academia Română a sărbătorit 150 de ani de existență. Actul de fondare a fost Decretul nr. 582 al Locotenentei Domnești din 1/13 aprilie 1866, care conținea decizia de creare la București a *Societății Literare Române*, care avea misiunea de a stabili ortografia, gramatica și dicționarul limbii române (Berindei, 2016, p. 55). Un an mai târziu, în prima ședință de lucru a *Societății Academice Române*, desfășurată pe data de 6 august 1967, s-a decis „crearea unei **biblioteci proprii** [s.n.] care urma să cuprindă publicații cu natura lucrărilor pentru care Societatea fusese înființată” (Baiculescu, 1968). În 2017, este, deci, rândul *Bibliotecii Academiei Române* (BAR) să sărbătorească, 150 de ani de funcționare neîntreruptă, fiind în prezent cea mai veche și mai bogată bibliotecă din România cu statut național.

O serie de lucrări au fost dedicate activității și dezvoltării BAR de-a lungul celor 150 de ani de existență. Astfel, momentele cele mai importante din evoluția BAR sunt descrise și puse în context în lucrarea consacrată *Istoriei Academiei Române* (Berindei, 2016). Informații detaliate privind primii 100 de ani de funcționare sunt prezentate de Baiculescu (1968). Unele aspecte interesante privitoare la evoluția instituției în perioada anilor 1970-1980 sunt prezentate de Sahini (1992) și Ștrempel (2016). Informații despre indicatori, acțiuni, proiecte și, mai ales, oamenii care au activat cu devotament, eficiență și modestie pe parcursul ultimilor 25 de ani se găsesc în volumul (Filip, 2017) care adună între copertile sale rapoartele anuale ale BAR.

În ultimele decenii, se constată că Societatea Cunoașterii câștigă tot mai mult teren, inclusiv în instituțiile culturale (Filip, 1996; Lepădatu, 2014; Filip et al, 2015). După cum se arată în (Filip, Ciurea, 2016):

Bibliotecile, muzeele și arhivele, care au acumulat, întrețin și facilitează accesul la bunuri culturale cu valoare informațională, artistică, educațională și recreativă nu se pot sustrage tendințelor generale. Ele evoluează neîncetat sub influența noilor tehnologii informatice. O bună parte dintre aceste instituții și-au creat deja arhive cu versiuni digitale ale obiectelor culturale pentru scopuri de preservare a conținutului și punere la dispoziția unui public extins sub diferite forme. Un exemplu important este digitizarea și facsimilarea, realizată la inițiativa acad. E. Simion, a manuscriselor lui Eminescu expuse apoi pe site-ul Bibliotecii Academiei Române (BAR) sub forma unei colecții digitale (<http://www.biblacad.ro/Eminescu.html>). Alte exemple sunt „Arhiva Traian Vuia” (<http://www.biblacad.ro/Vuia.htm>), Manuscrisele lui Cioran (<http://www.biblacad.ro/manuscriseCioran.html>) și colecția digitală compusă din 42 de cărți și manuscrise ale unor „Personalități care au schimbat lumea” accesibile din 2009 pe același site (<http://www.biblacad.ro/UPCmenu.html>).

Textul de față descrie cu precădere cele petrecute în Biblioteca Academiei în ultimele decenii. În el nu se vor relua elementele conținute în publicațiile evocate mai sus decât în măsura în care ele pot contribui la „pregătirea terenului”, în vederea discutării temei principale abordate aici: contribuția BAR la crearea și păstrarea elementelor de cunoaștere necesare evoluțiilor actuale. Teza pe care dorim să o argumentăm cu descrierea unor fapte este că BAR își îndeplinește în continuare misiunea principală, caracteristică oricărei biblioteci, de a selecta, acumula, întreține și a pune la dispoziția cititorilor elementele de cunoaștere stocate pe diferite medii tradiționale sau mai noi (în special digitale) folosind, într-o măsură tot mai mare, *tehnologia informației* (TI). În același timp, BAR este și o bibliotecă de cercetare, în care personalul contribuie la crearea de elemente de cunoaștere.

Pentru ilustrarea tezei de mai sus, textul este organizat în continuare după cum urmează. Mai întâi, se trec în revistă unele episoade din evoluția instituției care sunt relevante pentru cele ce se vor expune în secțiunile următoare ale textului. Câteva date sintetice despre amploarea colecțiilor actuale și organizarea de expoziții clasice și virtuale sunt prezentate în continuare. Participarea instituției la proiecte naționale și internaționale și organizarea de manifestări științifice și publicațiile proprii sunt prezentate în celelalte secțiuni.

2. Episoade din evoluția instituției

La începutul existenței sale, evoluția Bibliotecii Academiei era privită cu optimism și determinare. Baiculescu (1968) arăta că se avea în vedere transformarea în timp a Bibliotecii într-un „puternic centru de documentare științifică pentru toți cei care sunt chemați să studieze viața trecută și prezentă a poporului român în toate manifestările ei”.

Cu timpul, Biblioteca Academiei a evoluat, devenind mai mult decât un centru de documentare. Ea este destinată în principal studiului de înaltă calificare pentru elita profesională și intelectuală. Fondul său patrimonial, acumulat de-a lungul a 150 de ani, foarte valoros prin volum, unicitatea, actualitatea și

diversitatea conținutului și mediilor de stocare, îi atrage pe cercetătorii consacrați și pe cei în devenire. El se compune din colecțiile de periodice românești, cele mai complete din țară, colecțiile speciale de manuscrise, carte veche și rară, arhive istorice, stampe, fotografii, hărți, numismatică (Filip, 2017, p. 5). Trebuie făcută o mențiune despre recuperarea, după un efort care a durat peste 10 ani, a celor peste 300.000 de documente istorice, preluate în mod abuziv și mutate la Ahivele Statului, ca urmare a unei decizii a conducerii politice din anii 1970 (Ștrempel, 2016).

De la fondarea Bibliotecii Academiei, colecțiile s-au îmbogățit, iar contextul în care instituția funcționează s-a schimbat. S-au extins, în etape, spațiile de păstrare și de lectură. Astfel, în anul 1937, s-a dat în folosință un nou local (Berindei, 2016, p. 292), iar în 1993, a început extinderea și modernizarea acestuia în cadrul unui proiect care a fost finalizat în 2005 (Berindei, 2016, p. 475). În prezent, Biblioteca Academiei Române dispune de 26.000 mp, ca spații de depozitare destinate conservării și prezervării colecțiilor, și de nouă săli de lectură cu aproape 200 de locuri.

La mijlocul ultimei decade a secolului trecut, s-a demarat procesul de utilizare a tehnologiei informației în activitățile de gestiune a colecțiilor și s-au creat premisele pentru digitizarea colecțiilor și democratizarea accesului la distanță și la orice oră la cataloage și la conținutul unor documente. În (Filip, 2015) se evocă vizita prof. G. Metakides, coordonatorul programului de cercetare în informatică al Comisiei Europene, efectuată în 1992 la Academia Română și la Biblioteca Academiei. Aceasta a constituit o primă „amorsă” pentru procesul de folosire a tehnologiei informatice în digitizarea colecțiilor și conturarea ideilor privind interacțiunile dintre instituțiile culturale și cele ale societății digitale (Filip, 1996).

Accesul la distanță prin mijloace electronice a favorizat comunicarea conținutului colecțiilor și vizitarea de la distanță și nerestricționată în timp a expozițiilor organizate. În același timp, numărul utilizatorilor care frecventau sălile de lectură a scăzut de la 65.000, media anilor 1980, la cca 25.000, media anilor de după 2010, deși spațiul de lectură a crescut considerabil. Numărul salariaților a scăzut, dar nu în aceeași măsură: de la 279 în 1985, la 190 în 1989 și 186, media ultimilor ani.

Acad. Ș.L. Țițeica, fost vicepreședinte al Academiei Române, definea, în 1935, Biblioteca Academiei ca un „tezaur al națiunii” (Berindei, 2016, p. 290). Acum putem să o definim, în termenii folosiți în zilele noastre, și ca o *sursă de păstrare, creare și răspândire a elementelor de cunoaștere*.

Pentru îndeplinirea misiunii sale, Biblioteca Academiei a necesitat resurse importante: oameni bine pregătiți, logistică și tehnologii informatice și de comunicații moderne și... fonduri pe măsură. În numeroase momente, fondurile

au fost insuficiente și au afectat chiar echilibrul bugetului Academiei Române. În lucrarea sa referitoare la istoria Academiei Române, acad. Berindei (2016, p. 277) arată că:

S-a luat în discuție, în câteva rânduri (în 1921, 1925, 1927, 1930 etc.) [...], eventualitatea închiderii Bibliotecii, care îndeplinea un rol public, ceea ce a fost considerat de Bianu o catastrofă pentru mersul cultural al țării.

Legea 539/2001 a permis ca alocațiile bugetare, niciodată considerate suficiente, să fie completate cu veniturile proprii. Acea lege prevedea:

Editura Academiei Române, Biblioteca Academiei Române și Casa Oamenilor de Știință, instituții publice finanțate din bugetul de stat, vor putea realiza și utiliza venituri extrabugetare din prestarea unor servicii specifice fiecăreia, în condițiile prezentei legi. [...] Destinația acestor sume poate fi: achiziția de mijloace fixe, dotări independente, plata de publicații și tipărituri diverse, inclusiv drepturi de autor, amenajare și dezvoltare de sedii.

Implicarea, în special în ultima decadă, a Bibliotecii Academiei în proiecte finanțate a permis, în condițiile create de legea amintită, realizarea de acțiuni de modernizare a infrastructurii bibliotecii și stimulare financiară a salariaților care desfășurau activități suplimentare față de cele prevăzute strict de fișa postului. Media ponderii veniturilor proprii s-a ridicat la cca 10% din bugetul instituției, din care aportul proiectelor a fost, în medie, de 80%.

3. Colecțiile

„Sămânța” din care au început să se dezvolte colecțiile BAR o constituie donația episcopului de Buzău, Dionisie Romano. Aceasta constă din colecțiile căpitanului bibliofil C. Cornescu-Oteteleşanu și biblioteca proprie a episcopului (Berindei, 2016, p. 81). Ea a fost adusă la cunoștința membrilor Societății Academice Române în prima ședință de lucru, datată 6 august 1867. (Baiculescu 1968, p. 13). Prima tranșă a donației, care a fost primită efectiv la Societatea Academică în iunie 1868, consta din 81 de cărți românești vechi, unele datând din timpurile coresiene (cărți bisericești, gramatici, texte juridice și manuale școlare). Restul donației de până la 6.261 de volume și broșuri a intrat în patrimoniul Bibliotecii abia în anul 1897.

Exemplul episcopului Romano a fost urmat de numeroase alte personalități, etapele de constituire a primelor colecții fiind descrise în detaliu de către Baiculescu (1968) și nu vor fi reluate aici. În aceeași lucrare, precum și în (Berindei, 2016; Filip, 2017), se prezintă cifre care indică dinamica volumului colecțiilor. Trebuie remarcat aportul esențial al donațiilor.

După cum se arată în (Berindei, 2016, p. 173):

... această bibliotecă era îndeosebi o bibliotecă provenită din donații și schimburi și nu o bibliotecă alcătuită printr-un plan de achiziții. Aceasta se datora faptului că fondurile de achiziții erau infime.

Sahini (1992) arată că, în anii 1970, fondurile valutare au fost reduse, aceasta având un impact negativ asupra colecțiilor.

Din păcate, cele de mai sus sunt valabile și acum. Totuși pentru corectitudinea și completitudinea tabloului, trebuie remarcate următoarele:

- Volumul achizițiilor a crescut, totuși, în anii 1950, nu atât pe seama mărimii sumelor disponibile, ci datorită condițiilor din acele timpuri, când multe persoane erau nevoite să își înstrăineze cărțile pentru a putea face față costului vieții.
- Aportul important al trecerii, în anul 1900, a patrimoniului Bibliotecii Centrale în posesiunea Bibliotecii Academiei (Berindei, 2016, p. 173).
- Faptul că abonamentele la revistele străine nu au fost oprite până în anii 1970 (Baiculescu, 1968, p. 64).

În prezent, colecțiile instituției cuprind peste 13 milioane de unități de evidență bibliotecară (în 1985: 6,5 mil.)

- 10.000 volume de manuscrise;
- 500.000 de piese de corespondență și de arhivă;
- 138.000 de gravuri și desene;
- 300.000 de fotografii;
- 53.000 hărți;
- 190.000 de monede, medalii, pietre inscripționate;
- 40.000 timbre;
- 55.000 de partituri, plus 20.000 de piese audio-video;
- 5,3 milioane de cărți
- 7 milioane publicații seriale.

4. Expozițiile

Referitor la cunoașterea colecțiilor, Baiculescu (1968, p. 78) arată:

Materialele cuprinse în colecțiile Bibliotecii Academiei Române au putut fi cunoscute până după primul război mondial numai de cercetătorii care au făcut studii asupra lor. Spre a lărgi posibilitățile de valorificare a acestor materiale, rămase multă vreme necunoscute marelui public, s-a luat inițiativa de a se organiza expoziții periodice, în care să se prezinte publicațiile cele mai de seamă și piesele cele mai valoroase din colecțiile speciale ale Bibliotecii.

Câteva exemple de expoziții sunt date de Baiculescu (1968) și (Berindei (2016, p. 290). Dintre ele menționăm: „Presa periodică românească din anii 1820-1925”, (1925) „Cartea românească veche și câteva portrete și stampe alese” (1926), „Comemorarea lui Vasile Alecsandri” 1928), „Cartea științifică

românească în secolele 17-19” (1934), „Presa ardeleană până la războiul de reîntregire” (1948).

Organizarea de expoziții a continuat și după 1990 (Sahini, 1993). Ea s-a amplificat în ultimul deceniu, când numărul de expoziții s-a ridicat la câteva zeci în fiecare an, favorizat și de existența noii săli de expoziții a Bibliotecii. Mărturii electronice despre expozițiile organizate în ultimul deceniu se găsesc pe pagina web a instituției (<http://www.biblacad.ro/expozitii.html>)

În ultimii ani, Biblioteca Academiei a folosit tehnologii informatice moderne pentru realizarea de *expoziții virtuale* care oferă vizitatorului un conținut informațional bogat, extensibil și comod de accesat (<http://www.biblacad.ro/expoVirtuale.html>). Câteva exemple sunt date mai jos (Filip, Ciurea, 2016):

- *Constantin Brâncoveanu – domn al Țării Românești*, care poate fi accesată la adresa: <http://movio.biblacad.ro/BRANCO/> ;
- *Monede grecești – colecția Constantin Orghidan a Bibliotecii Academiei Române*: (<http://movio.biblacad.ro/COINS/>);
- *Sigilii – tezaur de istorie* (<http://movio.biblacad.ro/SEALS/>);
- *Ștefan Luchian – desenator* (<http://movio.biblacad.ro/LUCHIAN/>) ;
- *Sfântul Antim Ivireanul* (<http://movio.biblacad.ro/ANTIM/>).

5. Cercetarea în Biblioteca Academiei Române

O percepție tradițională, destul de răspândită asupra bibliotecilor, constă în aceea că aceste instituții de cultură sunt menite să joace un rol oarecum *pasiv* în crearea și managementul elementelor de cunoaștere. Ele sunt văzute (Heartsill, 1983), chiar și atunci când sunt numite *biblioteci de cercetare* („research libraries”), doar ca entități de suport pentru centrele de cercetare. Astfel, menirea lor principală este să desfășoare activități auxiliare de intermediere între creatorii de elemente de cunoaștere și cei care valorifică acele cunoștințe în scopul creării de noi elemente sau transformării acestora în bunuri și servicii. După cum se arată în (Wikipedia, 2017), de multe ori bibliotecile de cercetare sunt atașate unei „organizații părinte” și serviciile lor sunt oferite exclusiv acelor organizații.

Biblioteca Academiei Române oferă servicii care sunt congruente în mare măsură cu cele evocate mai sus pentru bibliotecile de cercetare. Totuși, ea se diferențiază prin două atribute caracteristice. În primul rând, serviciile de comunicare a elementelor de cunoaștere sunt în prezent oferite și cercetătorilor și altor categorii de cititori din afara sistemului „instituției părinte”, Academia Română. În al doilea rând, BAR se distinge prin activități proprii de cercetare menite să contribuie la *crearea și transmiterea* de elemente de cunoaștere noi. Astfel de activități, care pot fi caracterizate în contextul Societății Cunoașterii

ca fiind „active”, au tradiție în instituție. Astfel, după cum se arată în (Baiculescu, 1968, p. 89):

Biblioteca Academiei a fost asimilată încă din 1954 cu un institut de cercetare științifică și ca atare și-a pregătit și planificat o activitate științifică cu caracter teoretic... Pentru cunoașterea activității științifice a cercetătorilor din Biblioteca Academiei, aceasta a tipărit, între anii 1955 și 1963, cinci mari volume din publicația, „Studii și cercetări de bibliologie”[...], publicație care, din 1964, apare cu titlul „Studii și cercetări de documentare și bibliologie.

Activitățile de cercetare desfășurate în BAR au continuat și au primit recunoaștere. Câteva momente semnificative merită a fi menționate aici:

- Cel de-al XVII-lea volum al lucrării „Mihai Eminescu – Opere”, reprezentând bibliografia operei poetului național, a fost recompensat cu Premiul „Bogdan Petriceicu Hasdeu” al Academiei Române pe anul 1999;
- Realizarea unei ediții facsimilate a manuscriselor lui Eminescu (Dumitrescu et al, 2010), răsplătită cu premiul Bogdan Petriceicu Hasdeu în anul 2006;
- Atestarea „Capacităților de desfășurare a activității de cercetare-dezvoltare”, prin Decizia ANCS nr. 9673/17.06.2008, pe baza criteriilor stabilite prin HG 551/2007.

În ultimele trei decenii, activitatea de cercetare a căpătat o nouă dimensiune prin participarea la proiecte, la început naționale, ca partener asociat al ICI București. În ultimii ani, BAR a participat la competițiile organizate pe plan național sau de către Comisia Europeană. O listă selectivă a proiectelor cuprinde:

- *Sisteme suport pentru cultura cunoașterii bazate pe soluții și instrumente din domeniul Business Intelligence*, proiect complex SSCBI, Program CEEEX, Contract CEX05-D8-19 / 2005, Coordonator BAR, 4 parteneri, perioada 2005-2008;
- *Sistem integrat multimedia pentru accesul la tezaurul multicultural din zonele locuite de români, ca parte integrantă a culturii europene*, proiect eBiMuz, program CEEEX, Contract 92/2005, Coordonator ICI București, 6 parteneri, perioada 2005-2008;
- *Sistem pentru crearea și furnizarea de conținut digital interactiv pentru fondul de documente istorice*, proiect DOCIST, Program PRONOVA, ANCS, Contract 19/2006, Coordonator ICI București, 3 parteneri, perioada 2007-2008;
- *Evaluarea calității și performanțelor bibliotecilor on-line*, proiect LibEval, PN II, ANCS, Contract 11012/2007, Coordonator ICI-București, 3 parteneri, perioada 2007-2010;
- *Scanarea periodicelor românești din perioada interbelică*, în parteneriat cu Muzeul Holocaustului din Washington, perioada 2008-2012, Corpus documentar: Periodice 300 titluri, cca un milion de pagini;
- *Biblioteca digitală a României*, proiect DACOROMANICA, în parteneriat cu Biblioteca Metropolitană București, perioada 2008-2013, Corpus documentar: Carte 10.000 de titluri, Periodice 2.500 titluri. În prezent *Biblioteca digitală a Bucureștiului* (<http://www.digibuc.ro/colectii>);

- *Sistem integrat pentru managementul bibliografiei naționale retrospective (1508-1918)*, proiect *SIMBNR*, ANCS, Contract nr. PN 09 23 05 04 / 2009, coordonator ICI București, partener BAR, perioada 2009-2011, finalizat.
- (<http://www.biblacad.ro/bnr/ppr.php>);
- *Biblioteca virtuală „Personalități care au schimbat lumea”*, proiect finanțat de UPC, realizator BAR, perioada 2010 (<http://www.biblacad.ro/UPCprezentare.html>);
- *Les manuscrits et reliures byzantines*, le projet *STUDITE*, Grant A.N.-2011-0960/001/001, CU7-COOP7, CULTURE PROGRAMME; Coordonator: Centre de Conservation du Livre, 6 țări partenere (Anglia, Grecia, Italia, România Turcia, Ungaria), perioada 2011-2013 (<http://www.studite.org/index.php>);
- *Byzantine and Post-Byzantine Landmarks of Manuscript Illuminations*, proiect *BYZANTION*, în parteneriat cu S. C. Institutul pentru Tehnică de Calcul S. A., PN-II-PT-PCCA-2011-3.2-0030, perioada 2012-2015. *Corpus documentar: 100 manuscrise*. (<http://byzantion.itc.ro/>);
- *Intelligent Strategy for movable cultural Heritage Monitoring in a Changing Climate*, proiect *InHERIT*, PN-II-PT-PCCA-2013-4-2095, coordonator INCDTP-ICPI, București, 7 parteneri, perioada 2013-2015;
- *Aggregating digital content from Europeana Libraries*, proiect *EUROPEANA LIBRARIES*; Grant A. N. 270933; Coordonator Olanda, 14 țări, 25 parteneri; perioada 2011-2012, finalizat. *Corpus documentar: 4.450 piese (grafică, desene, fotografii)*. (<http://www.theeuropeanlibrary.org/tel4/>);
- *Access to Cultural Heritage Networks for Europeana*, Project *ATHENAPLUS*, Grant agreement for CIP-Best Practice Network no: 325098, Coordonator Italia, 21 țări, 40 parteneri, perioada 2013-2015. *Corpus documentar: 9.000 piese (manuscrise, numismatică)*. (<http://www.biblacad.ro/athenap.html>);
- *Medievalia – Texte fundamentale ale culturii române medievale*, Proiect SEE (<http://medievalia.com.ro/>).
- *Recuperarea Anglisticii în România (RAR)*, Coordonator : Universitatea Bucuresti (<http://inst-idst.ro/ro/inst/noutati-evenimente/recuperarea-anglisticii-in-romania/>)

O mențiune specială trebuie făcută pentru realizarea în coordonarea BAR a proiectului nr. 10, intitulat „România – Societate a cunoașterii și a valorii adăugate la ceea ce are”, din „Strategia de dezvoltare a României în următorii 20 de ani” (Vlad, 2017, p. 81-86).

Ponderele aportului proiectelor la totalul veniturilor proprii a fost în medie în ultimii 10 ani de cca 80%. Pe baza acestor fonduri s-a extins de cca trei ori parcul de calculatoare, s-au achitat unele licențe software, s-au efectuat unele amenjări pentru îmbunătățirea condițiilor de lucru, s-au acordat venituri suplimentare personalului implicat.

Crearea de elemente de cunoaștere este importantă, dar nu și suficientă. Ea trebuie însoțită de *transmiterea rezultatelor* către comunitatea științifică și societate. Volumul de rapoarte (Filip, 2017) conține, începând cu anul 2009, majoritatea titlurilor de monografii, volume de contribuții, albume și cataloage, articole și comunicări semnate de autori din BAR. Lucrări ale autorilor din BAR au apărut în Editura Academiei, Springer, J. Wiley, Hermes–Lavoisier, Rao, Excelență prin Cultură etc. Pe site-ul BAR sunt publicate listele cu publicații și, cu acordul deținătorilor dreptului de reproducere, textele integrale

(<http://www.biblacad.ro/publicatii.html>). O mențiune specială trebuie făcută la studiile bibliografice publicate în *Phylobibliografica* (<http://www.biblacad.ro/studiiBiblio.html>).

În ultimii doi ani (2015 și 2016), Biblioteca a raportat rezultatele obținute în activitățile de cercetare după aceeași indicatori ca orice alt institut de cercetare (<http://www.biblacad.ro/RaportActivitateBAR2015-FGPhilip.pdf>).

Alte modalități de răspândire a cunoștințelor au fost:

- Ciclul de seminarii cu participare internațională intitulat „Colectivele de patrimoniu în era digitală”, lucrările primei ediții din 2015 fiind publicate de către Editura Academiei Române (Filip et al, 2015);
- *Revista Bibliotecii Aacademiei Române* cu ediție print și on-line (<http://revista.biblacad.ro/>).

6. Concluzii

În sinteză, principalele caracteristici ale Bibliotecii Academiei sunt:

- bibliotecă enciclopedică, model BNF (Bibliothèque Nationale de France);
- beneficiară a Legii *Depozitului legal*, din 1885;
- statut de bibliotecă națională, din 1901;
- statut de centru de cercetare (1954), reatestat în 2007;
- 26.000 mp spații de depozitare a publicațiilor, 9 săli de lectură, cu cca 200 de locuri;
- cititori: cca 73.000 (1955), 25.000 (2016);
- salariați: 279 (în 1985), 185,5 (în 2017).

Ea reprezintă nu numai o instituție cu colecții foarte bogate, ci și un centru de cercetare semnificativ, în care se utilizează tehnologia digitală pentru administrarea colecțiilor, facilitarea accesului la conținut și crearea de elemente de cunoaștere într-un efort congruent cu cele petrecute în marile biblioteci europene. Academicianul Berindei (2016, p.518) o vede ca fiind, alături de Editura Academiei, un „adevărat plămân al Academiei”.

Bibliografie

Baiculescu G. (1968). *Istoricul Bibliotecii Academiei Republicii Socialiste România*. În: *Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România*. Editura Academiei RSR, București: 11-96.

Berindei D. (2016). *Istoria Academiei Române*. Ediția II. Editura Academiei Române, București.

Dumitrescu G., Filip F.G., Ioniță A., Lepădatu C. (2010). Open source Eminescu's manuscripts: a digitization experiment. În *Studies in Informatics and Control*, 19(1),79-84.

Filip F.G. (1996). Tehnologiile informatice și valorificarea patrimoniului cultural național. În *Academica*, An.V, 9(69), 22-24 (disponibil la

[http://www.biblicad.ro/publicatii_proprii/FFilip\(1996\)Academica.pdf](http://www.biblicad.ro/publicatii_proprii/FFilip(1996)Academica.pdf), accesat pe data de 17.07.2017).

Filip F.G. (2015) Colecțiile de patrimoniu în era digitală... în loc de cronică a unui workshop. *Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării*, nr. 3: 68-71 (disponibil la: [http://www.biblicad.ro/publicatii_proprii/FGFilip\(2014\)RevistaBiblioteca.pdf](http://www.biblicad.ro/publicatii_proprii/FGFilip(2014)RevistaBiblioteca.pdf), accesat pe data de 17.07.2017)

Filip F.G., Banciu D., Regneală M., Stanciu M. (2015) (coord). *Colecțiile de patrimoniu în era digitală*. Editura Academiei Române.

Filip F.G., Ciurea C. (2016). Expoziții virtuale online – aspecte privind contribuția la promovarea patrimoniului cultural național. În *Academica, an XXXI*, nr. 9 (septembrie), 2016: 13-18, (disponibil la

http://www.biblicad.ro/publicatii_proprii/2016%20Filip%20Ciurea%20Academica.pdf, accesat pe data de 17.07.2017)

Filip F.G., Ciurea C., Dragomirescu H., Ivan I. (2015). Cultural heritage and modern information and communication technologies. În *Technological and Economic Development of Economy-TEDE*, 21(3): 441-459.

Filip F.G. (coord.), Dobre Carmen (ed.) (2017). *BAR: 150 de ani de existență; 25 de ani de activitate-fapte și oameni –1992-2016*. Editura Academiei Române, București, 2016.

Heartsill (1983). *ALA Glossary, and Information Science*. Chicago IL, American Library Association.

Lepădatu C. (2014). Sistem suport pentru decizii de bibliotecă. În *Revista Română de Informatică și Automatică*, 24(3).

Sahini V.E. (1992). *Academica*, an II: 1, 16-17, 19.

Ștrempel G. (2016). Am fost atât de legat de Biblioteca Academiei. În *Saeculum* 5-6: 47-52.

Vlad I.-V. (coord.) (2017). *Strategia de dezvoltare a României în următorii 20 de ani. Sumar Executiv*. Editura Academiei Române.

Wikipedia (2017) *Library* (disponibil la https://en.wikipedia.org/wiki/Library#Research_library, accesat pe data de 11.06.2017).